

Enklest når det er nært

Elevtekst

26. januar 2018

Når Tove Nilsen skriver bøker starter hun alltid med å skrive ned masse notater. Hun henter inspirasjon fra overalt i hverdagslivet bl.a. reiser, barndommen, drømmer og ting hun overhører på trikken og t-banen. Det meste hun skriver om er ting hun lett relaterer til.

-Når jeg har notert en god stund kommer det til et punkt der jeg endelig har nok stoff, og kan begynne å skrive. Da gjør jeg alltid noe spesielt for å komme i gang; rydder hele rommet, tenner stearinlys, setter en blomst på bordet og pynter meg. Etter dette så behøver jeg bare å starte, sier Tove og ler litt.

Det å finne temaer til bøkene og få det til å gå rundt i starten er ikke alltid lett, men Tove Nilsen er opptatt av at hun skal bruke temaer hvor hun kan finne nok stoff, gjerne stoff som er basert på notater og minner. For henne er det viktig å finne ut om det er en ide som kan brukes i en roman eller om det hadde passet bedre i en kortere tekst.

-Også er det selvfølgelig viktig å prøve å ha det litt moro med det, man må ikke tenke så mye på hva andre kommer til å mene mens man skriver.

- Når jeg har tenkt lenge, og jeg ikke blir kvitt tankene prøver jeg å sette i gang. Jeg er spesielt opptatt av at det skal være noe spennende helt i starten, helst på første side. Både for at jeg skal være interessert når jeg skriver, men også for å klare å fenge lesere.

Hva gjør du når du får skrivesperre?

-Før ble jeg veldig redd, men nå har jeg lært meg at det alltid er en grunn til at det står stille. Da prøver jeg å glemme boka, jeg går mye tur, jeg trener eller reiser bort, og plutselig så kan jeg komme tilbake å se "oi, det er det som er feil!" Så tar jeg det opp igjen, og da løsner det.

Reisene betyr mye

Tove Nilsen skriver mye om reiser og det tror hun mest sannsynlig kommer fra barndommen. Mennene i familien var nemlig sjømenn, og da hendte det ofte at det kom utlendinger på besøk hjem til dem som fortalte spennende historier. Da var det alltid noen som sa at bare hun ble stor nok skulle hun også få være med. Dette gjorde jo bare at hun ble enda mer nysgjerrig og lysten på det å reise.

-Jeg liker veldig godt å lese reise romaner, og jeg prøver jo å skrive dem selv også.

Hun forteller videre at hun ofte sitter med mye notater hun har tatt på reisene sine, fra drømmer eller andre steder i livet og ofte er disse skrevet for hånd. Hun henter spesielt mye inspirasjon fra den greske øya Kreta som hun drar til titt og ofte.

-Når jeg skriver om Kreta fungerer det best å sitte hjemme i snøværet, for da ser jeg det veldig klart for meg, hun ser ut av vinduet hvor det snør.

Reiser du mye til Kreta?

-Ja, jeg reiser mye til Kreta, ikke bare for å bade eller være i sol. Jeg var jo der for eksempel nå på høsten da det var stormer, og regn. Det er vel litt tilfeldig at jeg reiser mye dit, men det har nå blitt sånn.

Mer enn Kreta

Tove er ikke bare kjent for å skrive om Kreta. Et sted hun skriver mye om, som hun også har sterkere tilknytning til, er nemlig den såkalte drabantbyen Bøler som ligger i Oslo, stedet hun vokste opp.

-Da jeg først begynte å tenke på om jeg kanskje skulle bli forfatter, tenkte jeg jo at jeg i hvert fall ikke skulle skrive om Bøler! Det lille fillestedet der, hun ler litt før hun fortsetter. Jeg tenkte det bare var de som bodde der som var interessert i det, og det tenker man vel kanskje ofte om stedet man kommer fra, men jeg tror at det som gjorde

det for meg til slutt var at Bøler er jo et sted jeg kan så utrolig mye om. Det er bare å lukke øynene så er man på en måte der, man kan det så godt. Med hele seg, hun ser litt drømmende ut.

Tove presiserer deretter at bøkene hun skriver er fiksjon, og hun er opptatt av at hun derfor kan bestemme selv hva som skjer, selv om det til tider er minner som ligger i bunnen. Hun sier at det er det hun liker så godt med fiksjon, friheten er så stor. Man kan aldri ta virkeligheten og putte det inn i en bok, det funker ikke.

Virkelighet og fiksjon kan være nært

Hun bruker mye minner i bøkene og flere ganger har hun brukt sitt eget navn og en karakter som er forfatter. Mange av personene er også sammensetninger av folk hun møter, men hun er opptatt av å legge in elementer som gjør det helt klart at det er fiksjon.

En karakter som går igjen i bøkene dine er Goggen. Hva slags forhold har du til han i dag?

-Jeg kommer aldri til å bli ferdig med han, selv om jeg er 90 år. Jeg har mange spørsmål om hvorfor det gikk akkurat som det gikk med han. Det interesser meg veldig hvordan de to forskjellige sidene av han gjorde at det som skjedde, skjedde. Jeg har jo hatt en klar modell for han, men han er dessverre død nå, Tove ser litt ned.

Tove forteller også at flere andre av karakterene i bøkene hennes også er basert på virkelig personer, men at hun ofte har hentet litt inspirasjon fra én person, og litt fra en annen og deretter satt det sammen. Flere steder har hun også brukt seg selv.

I mange av bøkene har du brukt unge personer som hovedpersoner. Hvorfor har du valgt dette?

Tove ler litt for seg selv før hun svarer:

-I starten var det jo fordi det var det jeg kunne, men nå senere er det fordi jeg husker veldig mye fra den perioden i livet mitt. Jeg synes det er spennende hvordan man i yngre alder ikke er så "stivnet", at man ikke er så "ferdig" på en måte. Når man er 15, 16 år vet man at mye skal forandres. Verdensbildet er ikke så fastlåst, og det liker jeg veldig godt.

Forandring gjennom årene

-Jeg har jo hørt noen i den generasjonen som var voksne da jeg var barn si det ikke var sånn på Bøler, men da må jeg jo bare si at i mitt hode var det slik. Det kan man jo se eksempel av i "skyskraper sommer", da skjønner man at det er synspunktet til en 14 år gammel jente. Senere i f.eks. "nede i himmelen" er det skrevet slik at det er et tilbakeblikk. Man skjønner at det er en voksen dame som ser tilbake på barndommen, og dette er noe av det som har forandret seg mest opp gjennom årene. Altså skrivemåten.

Hun ser også at titlene hennes har forandret seg veldig siden første bok. Da var tittelen veldig lang.

-Når jeg velger en tittel nå, er jeg opptatt av at den skal huskes og antyde litt til hva boken handler om. Det er jo veldig tydelig at da jeg skrev den første boken min, *aldri la dem kle deg forsvarsløs naken*, så var ikke det noe jeg tenkte på, men dette er blitt bedre med årene, Tove smiler, men slår litt oppgitt ut med hånden.

-Jeg kan fortsatt bruke veldig lang tid på tittelen. Mange ganger finner jeg ikke tittelen før jeg er helt ferdig med boken. Ofte finner jeg enkelt ord eller kanskje et sitat fra boka og bruker det som tittel. Noen ganger trenger jeg til og med hjelp, andre ganger har tittelen vært klar siden første side.

Mot slutten bruker hun ikke bare tid på tittelen, men også bearbeiding, hun fokuserer da ofte spesielt på språket og skrivemåten.

-Jeg får ofte høre at jeg skriver enkelt, at språket ikke er vanskelig. En skulle tro det var ganske lett å skrive enkelt, men det er faktisk ganske vanskelig fordi det er lett og rote seg inn i lange overkompliserte setninger.

Veien videre

Tidligere har noen av de mest sentralene temaene Tove Nilsen har skrevet om vært samfunnsrelaterte, spesielt om kvinnekampen. I dag er #metoo kampanjen noe hun engasjerer seg mye i. Hun er opptatt av at det nå blir et helt annet klima for hva jenter og kvinner skal finne seg i og ikke minst tie om. For henne er det viktig at det nå er blitt mer åpenhet rundt det å snakke om tabu temaer, og at flere tør det. Hun er svært optimistisk i forhold til hvor dette vil bringe oss som samfunn.

-Akkurat nå er jeg blitt bedt om å være med på en antologi, hvor flere forfattere skriver om hva man tenker om feminismen fremover og #metoo kampanjen. Og det er klart jeg er veldig opptatt av det, så jeg skal være med på den og jeg gleder meg veldig. Jeg har lyst til å prøve å skrive litt rundt hva som kommer til å skje videre, kanskje også litt om hva man håper skjer, hun ser veldig engasjert ut.

Denne antologien tror vi kan passe Tove Nilsen bra, siden virkelighet og det nære alltid har vært en viktig del av bøkene hennes. Vi gleder oss til å se hva hun kommer med i fremtiden, og håper hun har lyst til å besøke oss igjen.